

7905

శృంగార పద్యములు

[పూర్వకపుట విరచితము]

ప్రకాశకుడు :

శృంగారగ్రంథమాల
రాజమహేంద్రవరం.

1950

వెల 0-8-0

శృంగార పద్యములు

నాయిక నాయక మాలికలు

CHECKED-93

స్తవము

శ్రీకృష్ణ యదుభూషణా నరసఖా , శృంగార రత్నాకరా
లోక ద్రోహి నరేంద్రవంశదహనా , లోకేశ్వరా దేవతా
నీక బ్రాహ్మణ గోగణార్తి హరిణా , విర్వాణసంధాయకా
నీకును మ్రొక్కెద ద్రుంపవే భవలతన్ , నిత్యానుకంసావిధి.

ఉ. ఖోణితలంబు నెన్నుదురు , సోకగమ్రొక్కినుతింతు నైకక
శ్రోణికి చంచరీక భయ , సుందరవేణికి రక్షితామర
శ్రేణికి దోయజాతభవ , చిత్తవశీకరజైక వాణికిన్
వాణికి నక్షదామకుక , వారిజ పుస్తకరమ్యపాణికిన్.

సీ. చేర్చుక్కగా నిద్ద , చిన్ని జాబిల్లివే
సింధూర తిలకంబు , చెమ్మగిల్లి
నవతంస తునుమంబు , నందున్న యెరిదేటి
రుతికించిదందిత , శ్రుతులవీన
మనమైనరారాపు , వసుదోయిరాయడి
దుంబీపలంబు తుం , దుడుకుజెంద
దతుణాంగుళచ్ఛాయ , ధంపునరికట్టు
యింగిలీకవునింత , కాంతులీన
మనవిషత్తులు బోలురై , యొరిగింపఁ
బుండరీకాననమునఁ గూ , ర్పుండి మదికి
వించువేడుక వీణ వా , యించుచెలువ
నలువరాణి మదాత్మలో , వెలియుగాక.

* వర్ణనము *

నాయికా నాయకా మాలిక

పురుషవాక్యము

ఉ. ప్రిలను నమ్మరాదు యిక , చిత్తములోపలి బొందువేడినన్
అరున దూరునంబడితి , నందరికిన్ పగవాడనైతి
దైవము నీతో గూడెమరి , దైవమెరుంగును నా మనంబులో
దిగులును దీరదాయెవిక , తొందరబెట్టకు ప్రాణనాయకీ.

చ. నెలకరొ నన్నుబాసి మరి , విద్రయు నీకును నెట్లు వచ్చెనే
మలయుచునున్న నామనసు , మండినమంటయు నీకు ముట్టదో
తొలకటి ప్రేమలేదు విను , దేవుడు కొంచకపోకపోయెనా
తలగడక్రింద పామువలె , దాపురమైతివి ప్రాణహతకీ.

చ. మనసునలేని ప్రేమ బహు , మాయపుమాటలు యెన్నిగల్గినన్
వినయము రెన్నిజేసినను , వేమరు నాదయ నెంచలేవుగా
యినుము కరుంగవచ్చు కరు , తెక్కినయుక్కు కరుంగవచ్చు నీ
మనసు కరుంగజేయ నొక , మందొకటున్నదె నా మనోహరీ.

చ. వలచెడి దోషకారులకు , వైరముయేల విలాసమేల యీ
చెలువముయేల మేలుగల , జీవనమేల యెరింగి యుండియుం
వలచితి మోసపోతి నిటు , వంటి గుణంబని యెంచనైతి నా
తల విధి నిటులాయె , విను దూరగనేలనె ప్రాణనాయకీ.

చ. పదపడి నేను విచ్చటకు , పాల్పడి మోహముతోడనున్న నీ
జడనొకసారి కొట్టుమని , చేతులు పట్టుక ప్రీతితోడ నే
నుడుగత యెంత వేడినను , నూరికె యంటివిగాక నీవు నా
యెడ దయలేకపోయెగద , యింక ప్రయోజనమేమి బాలికా.

- చ. నలుగురమాటలన్ వినక , నా తలిదండ్రుల నమ్మబోక పె
ద్దలజెప్పు వాక్యముల్ వినక , దైవమునున్ గొలువంగరేక
చెలి విను భక్తి ముక్తియని , జేరితి యింతటి దావవంచు విన
తెలియక మోసబోతి పర , దేని జేస్తే ప్రాణపూతకీ.
- ఉ. నెలతరో విన్నునమ్ముదురె , నీదుకురుల్ కఠినంబులాయె బొ
మ్మలు కడునక్కలాయె , మనసంతయు బల్ చవలంబులాయె గు
బ్బలు కఠినంబులాయె , మరి భావము పరవశమాయె
నావగల్గెదెట్లు దయ , గన్గొనవే మది అంగనామణి.
- ఉ. చక్కనిదానవంచు నెర , జాణవటంచు మితారివంచు నీ
తెక్కువ సొమ్ము కడ్డనుచు , యింత తృణీకరమేల జేసెదొ
నిక్కకు విక్కతే చెలియ వెన్నెల , తేటకు యుబ్బవచ్చునా
చక్కదనంబు యవ్వనము , కాళ్ళిరమా ? భువిలోన సుందరీ.
- ఉ. పనితా నాకొక ముద్దుగుమ్మ , గలదా వారాంగనా వీధిలో
ధనమున్ గల్గియు తల్లి , లేనిదియుగా దానింటికిన్ కర్తగా
వానరన్ విదంబులు పెక్కు నేర్చినదిగా , వాయ్యారిగా జాణగా
వయసుం కొంచెము గల్గియున్నదిగా , తావిచ్చు నాకోర్కెలున్.
- ఉ. చక్కని వారిలో మిగుల , చక్కని దానవటంచు పూరితే
నిక్కుచు విట్టవీగెదవు , వేషము వేరొకటింతెగక
నీ చెక్కెర విల్లుమందిరము , చెలియల కందరి కొక్కచేగదే
ఎక్కువయేమి , నీయెడల యేమి విశేషము చెప్పవే చెలి.
- ఉ. చక్కని దానవంచు రతి , సార మెరింగిన జాణవంచు నా
యక్కర దీర్తువంచు నన్న , హాయిగ కౌగిట జేర్తువంచు నే
విక్కము నమ్మియుంటి , నెడ నీ విటులారది జేయవచ్చునా
హరిహరి యింతపాపమును , యేమని దూరుదు అంగనామణి.
- చ. సతులను నమ్మరాదు భ్రమ , యింతురు యెంతటి వారినైన
చెల్లెంతురు తియ్యమాటలను , వియ్యము నేతురు గారవింతురున్
తొలుతటి స్నేహమున్ గవరు , తోయగంధులు ప్రాణనాయకీ.

- ఉ. చంచలనేత్రి నీ చెలిమి , జేపిన దానికి నీవు మేలు యో
చించక యెంత జేసితివి , యో లలనామణి యేమి జేతునే
పంచళుడు నన్ను బహు , బాధలు బెట్టుచునుండు వేళలో
పంచన యెంతే యికను వద్దను , జేర్చవె ముద్దుకోమలీ.
- ఉ. కావలెనంటె నాకు యిక , కంజదళాక్షిలు యెంతో భువిన్
నీవు వివేకించు రతి , నేర్పరించును నిన్నై కోరితిన్
నీదు గుణంబులున్ చెలియ , నీతియునీడి వివేకహీనమై
పోవుట నే నెరుంగవిక , పొందు తలంపను ప్రాణనాయకీ.
- మ. తొలుతన్ నందుకు వచ్చినప్పుడుగదా , తోరంపు బరతీతోవి
ముఖమున్ జూచియు నేను నాశపడితిన్ , నీవెంత రంగైతివో
చెలియా నీకును బువ్వలేడుగదవే , దారిద్ర్యరాలైతివే
తుదనాచేతిలో దుడ్డులేడుగద నీ , దుఃఖానికి కేమందునే.
- చ. కలికిరో నీవు నన్ను మరి , కన్నులజూచిన వేళయెట్టిదో
కలవరమాయె నాచును , కాయము నిర్వదు యేమిచేతునే
కులుకు మితారివంచు చను , గుబ్బిల గుమ్మిన సౌజ్ఞలన్నియుం
తలచిన గుండెలో దిగులు , దైవమెరుంగును ప్రాణనాయకీ.
- చ. పలుకక యేలపోయెదవు , వడ్డునుగందిటు మళ్ళిచూడవె
విలువిలు యొక్కమాటవిను , నీ మది నా మననానికించవే
తెలివిలో నన్ను గూడుకొని , నమ్మతి మీరగ పవ్వళించవే
కులుకు మితారి నీదు చను , గుబ్బిల మెచ్చితి ప్రాణనాయకీ.
- కా. ఆకాలంబుననీవు నేను మదిలో , అన్యోన్య సంప్రీతితో
జోకుల్ గూడుట లోకురెల్ల , మది నాశ్చర్యంబుగా జూచిరే
యీ కాలంబున భేదబుద్ధి , మనకున్ యే దేవుడున్ వ్రాసెనో
కాకీకోకిల చందమాయె , గదవే కాంకా మన ప్నేహముల్.
- ఉ. యెన్నిదినాలనుంచి నిను , యేక్రియనైనను జూచెదవంచు నే
నెన్నుచునుంటి యీవరకు , యెప్పుడు దైవము కూర్చిపెట్టునో
కన్నదళాయ నేటికిని , కామునిమర్దన కోర్కజాలనే చం
ద్రునివంటి నీ ముఖము , యెన్నడు జూచుట భాగ్యమున్నదో.

- ఉ. యేలనే యింత వంచనలు , యేలనే జాలము మోహనాంగి యీ
కాలము యిట్లు నుండునటె , కామిని యాచరించేనేదే
గేంవి యెంచబోకు యిది , మేలటె నీకు మనోజ్ఞ కేళిన్
నేలిన ప్రాణవల్లభుని , యింపుగ జూడుకో ముద్దుకోమరీ.
- ఉ. యెన్నడు లేని నింతయిది , యేమని చెప్పుదు మొన్నరాత్రియుం
కన్నులు గప్పినట్లు విగి , కౌగిట నీ యురమానినట్లుగా
పున్నది రాత్రియుం పగలు , వో మధురాధరీ యెట్లువోర్తునే
విన్నెడబాసివచ్చి యొక వత్సర , మాయెనే ప్రాణనాయకీ.
- ఉ. చక్కెరవంటి పల్కులతో , చయ్యన వ్రాసిన జాబు చూడగా
యెక్కడలేని బాగ్యములు , యెప్పివయట్లాల నుండెనాకు ఏ
తక్కువ యేమిలే దింలో , దైవము నామది లోననుండు నీ
కక్కరగల్గి ప్రేమముతో , ప్రక్కకు రావరె ప్రాణనాయకీ.
- ఉ. విన్నటిరాత్రి నాకలలో , నీవటు వచ్చియు నాడు శయ్యపై
తిన్నగ పవళించి రతి , క్రీడలు నల్పుచునుండగాను నే
స్తన్యమలాని మోవియును చాలగ , గ్రోలుచు నుండునట్లుగా
కప్పియ నేను ఒక్కకల , గంటినె సత్యముగాను కామినీ.
- చ. బలుకన్ బంగారు మట్టై లందియలు , గంటిల్ గజ్జిలొడ్వాణ
ముల్ బిల్ పాట్నీలు కదియముల్ , వత్తులున్ బాజీయు బిందుల్
మరిన్ బలుసొంపొందగ పట్టజీరెయును , మేనన్ దాల్చి నీవె
ప్పుడున్ కలలోరాని దినంబు , లేదుగదవే కాంతా శిరోరత్నమా.
- ఉ. ఆరుదినంబులాయెకద , హా పఖి విన్నెడబాసి నేటికిన్
దూరపునీచు జేరితిని , తొయ్యరి నాకొక జాబువ్రాసితే
నేరనుచే విలాసమది , నిర్దయురాలను నమ్మరాదుగా
వారిజనేత్రి నీకు పగ , వాడనుగాను తిలొకనుండరీ.

- ఉ. యెన్నడు జూతునో ముఖము , యెన్నడు కౌగిట జేర్చుకొందునో
యెన్నడు నిన్నుగూడి రమి , యిండుట భాగ్యము యెన్నడబ్బునో
యెన్నగస్వాతి చిస్కలకు , గాచినముత్యపు చిప్పరీతిగా
నిన్నును జూడగల్గు పరి , మెన్నటికో మదహంసగామిని.
- ఉ. యేమని నిన్నవింతు చెలి , యా యిక యేమని వ్రాసిపంపుదున్
నా మదిలోననుండు వ్యసనంబును జెప్పును శక్యమౌనటే
కామునిచేతజిక్కి బహు , కష్టము నొందుచునున్న వానిపై
తామనమేల జేసెదవు , తక్షణమేలవె తోయజాననా.
- ఉ. మనసున ప్రేమ లేదికను , మాటలు మాత్రము చారి యున్నదే
దినమును రాత్రియుం పగలు , దీరదు మోహముగల్గె నీదుపై
వనరుహశ్రేతి నన్ను యిటు , వంచన చేయుట దర్శమౌనటే
కనికరముంచి కౌగిటను , గ్రగన్నన జేర్చవె కన్యకామణి
- ఉ. యెచ్చటి మాటలే జరిరు , హేక్షణ యిండుక నీదు చెంగటన్
ముచ్చటలాడ గల్గినను , మూడునకైనను అన్యకాంతపై
నిచ్చయు బుట్టినే మనసు , కింపుగ దోచునె రామ రామ నే
నిచ్చట యొంటిగా దలచి , ఆత్మ దపించెద వాలికామణి
- ఉ. చంచలనేత్రి నాకు గ్రహ , చారము చాలదు దైవయత్నిమో
వంచనలేక నన్ను రమి , యించిన వేళలో వర్ణముండెనో
పంచళరుండు సాక్షి , గను బాసిననాటికి నేటికింక నా
కాంతుని కేళిలోన రతి , సంగతెరుంగును ప్రాణనాయకి.
- ఉ. చందనగంధి నీకుచము , లందని మామిడిపండ్లుచందమే
చంద్రునిబోలు నీ ముఖము , చెక్కులు జూచిన నిల్వబద్ధమే
యిండుకుసాక్షి మన్మధుడు , యేచగసాగెను తాళజాలనే
చందనగంధి నీ వయసు , చింతలు కాయకె అంగనామణి.
- ఉ. పొన్నునుగంధి నీ ముఖము , పున్నును చంద్రునివంటి కాంతియుం
కన్నులు నల్లకల్వలును కంఠము , కోకిలి కూయుపల్కులున్
నన్నుతమౌ కుచంబులును , చక్కెరవంటిదియు నీదు మోవియున్
యిన్నియుజూచి నే త్రమసి , యే విను గూడితి భామినిమణి.

- ఉ. న్నేహము చేయరాదు మరి , జేసిన ఏమ్మట యెన్ని జేసినన్
బాయగరాదు బాసినను , భావజాతేఁ దవాగ్ని లోపలన్
ద్రోయగరాదు ద్రోసినను , ద్రోసినయంత ప్రమాణ వాక్యముల్
నీయగరాదు యిచ్చినను , మీశ్వరుని సాక్షిగ తప్పరాదు
యీ కాయము లస్థిరమ్ములని , గాన దలంతురు ప్రాణనాయకీ.
- మ. నను నీవానిగ జేర్చుకో , అధర పానంబిచ్చి పోషించుకో
మననైనప్పుడు నిన్ను గూడుకొననున్ , మన్నించి లాలించుకో
కులుకున్ గుబ్బల చేర్చుకో , కొసరితే కోపించి రక్షించుకో
నెనరింతన్ కలిగించుకో , కమలపాణి నీలవేణిమణి.
- మ. ముచ్చటలాడవే పిలచి , ముద్దొకటియ్యవె మోహనాంగి నీ
పచ్చి జవాబి గుబ్బలకు , బాగుగ బూతునె వద్ద జేర్చవే
యిష్టముగాను నీ కొరటి , వీడియ మిచ్చెద నాదరించవే
మత్సరమేల జేనెదవె , మాటికి మాటికి హంసగామిని.
- ఉ. విన్నను జూచి నేటికిని , నెలలును దినములు మూడు నాయనే
నన్ను నడుముదాన యిక , చక్కని నీముఖమైన చూపవే
కన్నెరొ నేను వచ్చితిని , కొగిటజేర్చి నన్నాదరించవే
పొన్న సుగంధిరో పసుము , పుణ్యము నీకును రంగనాయకీ.
- ఉ. సుందరి వాడువే చెలియ , చూపున చూపున రేఖలన్నియున్
కుండన బొమ్మవే చెలియ , కుంకుమ రేఖల మోహనాంగివే
యెందరి శ్రీల జూచినను , యెవ్వరు నీసరి తూగజాలరే
కండువ ఆజీముత్యముల , కులుకుల రంభవె నామనోహరీ.
- ఉ. యెక్కడి మోహమే చెలియ , యేమియు తోడక నున్నదే నఖి
అక్కరతోడ నాదుమరి , చెక్కిరి నొక్కవె పక్క జేరవే
మక్కువతోడ నీదుకువ , కుంభములన్ మరి నాదు రొమ్మునన్
గ్రుంసజేర్చి మేలురతి , చక్కగ కాయవె నరనవల్లరీ.

- ఉ. మోమును కన్నులున్ నొసలు , ముక్కును చెక్కిలి చోలు
దంతముల్ కోమలమైన వెంట్రుకలు , గొప్పకువములు నీడు
పాదముల్ సామజయాన నీ వగలు , చక్కని పల్కలు కుల్కు
లన్నియుం యీ మహిలోన నీకు సరి, ఇంతినిగాననె నెంచిచూడగన్.
- ఉ. చిత్తిని జాతివంచు గుణ , కాలివటంచు నే నమ్మినందుకే
నిత్యము నీతోగూడి రమి , యించుట భాగ్యము లేకపోయెనే
ముత్యమువంటి పల్వరున , ముద్దుగ జూచితే మోసమొచ్చునా
సత్యముగాను నా మనసు , నైచక యున్నదె సరసవల్లభీ.
- చ. జూచితె నిర్జరాంగనల , నుందరి నిండుని రాణి జూచితిన్
జూచితె నాగకన్నియల , నుందర రూప విలాస వైఖరుల్
జూచితి రోహిణీ రతిని , జూచితి అప్పుర స్త్రీల నందరిన్
జూచితిగాని నీకు సరి , నుందర రూపము లేదు వారికిన్.
- క. బాలా నీ మృదు పల్కలన్ విసగ నా , భావంబు నీరయ్యె
నాలోకించిన నాడు జూడ్కులకు , నానందంబు వర్ధిల్లె నీ
లీలోధ్యాన విహారమున్ గవి వహా , శివశెందె నాచిత్తమో
లోలాక్షీ నను కామబాణములకున్ , లోజేయకే వేదెదన్.
- చ. శంఖరవైరి వేదనికు , శత్యముగాదు మనంబునిల్చగా
నంబుజనేత్రి నీడు యధ , రామృత పానము జేయకున్న బ్రా
ణంబులు దక్కనేరవని , నాహృదయంబునదోచె నన్ను ప్రే
మంబుతో నేలవే రమణి , మాటలతోక జాగుకాయకే.
- చ. గులుకులమితారి నీదిటవు , గుణ్ణులు నాయెదనుండి వేడకతో
వలపు కౌగిటన్ విగిచి , వాతెర నొక్కచు ముద్దులిచ్చి చె
క్కిరిగిలబుట్టి నామదికి , గ్రగ్గున సంతసమంద జేసినన్
దిలుకపలాణి రౌతునొక , చీరికి గొడునె హంసగమిసి.

౬. యెక్కడ బోయివచ్చినను , యెవ్వరితోడుత మాటలాడినం
యెక్కడ వవ్వళించినను , యేమివిచిత్రమో మోహనాంగి నీ
చక్కెరమోవిమీదనె , విచారముగాని మనంబులోపలన్
దక్కిన చింతలేడు , మరి దైవము సాక్షిగ ముద్దుకోమలీ.
౭. మోహము దీరదాయెగదె , మొన్నటితాత్రియు నీవు నాకలన్
వచ్చియు లేవనెత్తుకొని , వట్రపు గుబ్బలు నాదురొమ్మునన్
గ్రుచ్చియు కౌగలించుకొని , కోరికదీర రమించినట్లుగా
కలగని మేలుకొంటి వినుగావక , నే పరితాపమొందితిన్.
౮. తథ్యము రాత్రియుం బగలు , దైవముసాక్షిగ నీడుచింతచే
విద్దురరాదు కన్నులకు , నిక్కముగా తలదండ్రీ సాక్షిగా
కద్దనినోము నోచితిన్ , కాంతరో పూర్వమునందు అయ్యయో
యిద్దరిపాపమా యికను , యేమని చెప్పుదు ప్రాణనాయకీ.

— * —

నాయికా ప్రణయ మాలిక

సీ. ఇంపుతోడుత నాదు , దింటికి వచ్చితే
నేతుయాత్ర , ఫలంబు సిద్ధిగల్గు
నామీది చమటలు , నీమీదసోకితే
కాకిగంగాస్నాన , ఫలముగల్గు
అన్నంబు ముట్టక , అధరపానముజేస్తే
భామయేకాదశీ , ఫలముగల్గు
రాత్రి ఏట్రయులేక , రతికేళి నల్పితే
శివరాత్రి నకృం , సిద్ధిగల్గు
గుబ్బలంటితే వుపవాస , స్రష్టిఫలము
వలచి నరనంబులాడితే , అధికఫలము
వలచి ముద్దినై , శ్రీరామనవమిఫలము
నన్నునేలితే , అనంతకోటిఫలము.

సీ. ఒక్కనాటికినీవు , ప్రక్కనుండితెచాలు
 దేవేంద్రవదని , సిద్ధించినట్లు
 ఒక్కరేయి నీతోను , వెనగిగూడితెచాలు
 బ్రహ్మపట్నంబు , చేపట్టినట్లు
 ఊజమైన నీతోను , నరసమాడితెచాలు
 యారేడు లోకంబు , రేలినట్లు
 విమిషంబు నీతోను , రమియించితెచాలు
 రాజాదిభోగంబు , లబ్ధినట్లు
 వాలుకరగించి , సొక్కించి వలపుజూపి
 పూని చెక్కిలి , నొక్కియు ముద్దుబెట్టు
 భాసురవిలాస , పొన్నేరిపరనివాస
 పాహి శ్రీకృష్ణ , జగదీశ పరమపురుష.

సీ. ఏమిరా నాసామి , యంతకోపసుచేరి
 తాళరా తాళరా , తాళుకోర
 చిన్నప్రాయమునుండి , చేరియున్నానురా
 యెంతైన నీ , మనసేరిరాదు
 విన్నునమ్మినదాన , నేనేమి నేతురా
 నామనసు నొచ్చేది , న్యాయమటర
 తెలియక నేనుజేసిన , తప్పులన్నియు
 యెంచవద్దుర నీవు , యెమ్మెకాద
 స్వామి యిన్నాళ్ళు , విన్ను నమ్మియున్నదాన
 చరిముజేసేది , యిక నీవు తాళుకోర
 చందనచరి వాసుదా , షణ్ముకేశ
 సుందరాకార , చెన్నూరి నుద్బరాయ.

సీ. యేమిరానాసామి , యేలమాట్లాడవు
 కోపంబుజేనేవు , కోమలాంగ
 సరసంబులాడరా , నై గలుకాయరా
 చేకొనియుండరా , శేషకయన
 మనమిద్దరమెగాని , మగువలెవ్వరులేరు
 మాటలాడవదేర , మదనరూప
 పూలచెండ్లాడరా , పాన్పుపైయుండరా
 కోర్కెనుదీర్చరా , కోదేశాడ
 నమ్మినానుర విన్ను , నే నమ్ముకొంటి
 గౌరవంబున నీతోడ , కలసియుంటి
 స్వామిసాక్షిగవిన్ను , నే కోరియుంటి
 మనసు నామీద , యుంచరా మదనజనక.

సీ. పిలుపుపిలువగనీవు , పలుకవదేమిరా
 పగదానరానీకు , ప్రాణనాథ
 యిన్నాళ్ళవలెనీవు , యింటికేటికిరావు
 నిన్ను నేమంటిరా , నీటుకాడ
 నీవు చెప్పిన పనుల్ , నే చేయనంటినో
 కపటంబుమానరా , కలికిజాణ
 వలపు కలకెక్కెరా , వలరాజుసాక్షిగా
 రవ్వనేయకుమింక , రవివితేజ
 నిన్ను యెడబాసి నిమి , పంబు నిర్వరేను
 వుదర చిలుకలర , నుళికి నోర్వరేను
 మరియు ప్రీహత్యచేయ , ధర్మంబుగాదు
 పంకమేటికి నాపయి , ప్రాణనాథ.

సీ. కోమలాంగుడనీవు , కొనియాడియుండగా

గుబ్బలు బట్టరా , కుదురుగాను
మదనాంగుడా నీవు , మొగమెత్తిచూడరా
పరశ్రీవిగానురా , పద్మనాభ
భూమిలో శ్రీలను , పొందియుంటివిగాని
నావంటిదానితో , పొందగలవ
నావంటిచిత్ర యి, లోక , మందునలేదు
వెయ్యేండ్లు వెదకినా , చూడలేవు

నిన్నుబోలిన పురుషుల , బొందలేదు
నన్నుబోలిన శ్రీలను , జెందలేవు
యెందుకిక పురుషులన్న , మెత్తినావు
నిన్ను పుట్టించి దైవంబు , నిందపడియె.

సీ. మొగమెత్తిచూడరా , ముద్దునాకివ్వరా

ముచ్చటలాడరా , మోహనాంగ
ప్రాయంపురానరా , పంతంబులేలరా
పగవద్దు నామీద , ప్రాణనాథ
నెరజాణయేమిరా , నినుబాయజాలరా
నేరంబులేలరా , నీటుకాడ
నమ్మినదానరా , నగుటాటులేలరా
నామీద దయయుంచు , నెమ్మనమున

వలపు హెచ్చెను , కాపంబు నిలుపలేను
నీవు క్రీగంట జూచేది , నీతిగాదు
వెతల బెట్టకు నావంటి , సతివిగూడ
చేరిమొక్కెదరావయ్య , జీవితేక.

సీ. విదేము జాట్టిత్తున , వీణనాయుంతున
 గాల్చెన పడుదున , కంబుకంఠ
 మంచంబువేతున , మరుకేళికొత్తున
 కస్తూరిబూతున , కమలనాభ
 పాట పాడింతున పువ్వులు , ముడుతున
 సరసంబు చేస్తున , సరసనయన
 అద్దంబు తెత్తున , ముద్దు నీకిత్తున
 వద్ద పవళింతున , వారిజాక్ష
 యేమి వూడిగముల వేతు , సామి నీకు
 నీవు బెట్టిన మరులు నే , నెట్లు మరకు
 ఆళ ఆళలుబుట్ట నా , యెమ్మొకాడ
 మోహ మెక్కడదాకురా , మోహనాంగ.

సీ. సఖులార విసరె నే , సమర్థాడినది మొదల్
 చక్కని నాప్రాణ , సన్నుతాంగు
 నెడబాసి వొంటిగా , నొక్కనిమిషంబు
 నిద్రింపకుంటి నే , విపుడు వాడు
 బిక్కులాడి వలలో , జిక్కెనో మరిలేక
 యెక్కెడి కేగెనో , నెరుగనమ్మ
 విటుకావివదలి నే , నెటులోర్చి యుండునే
 పటుతరంబైవ యీ , ప్రాయమందు
 మరుడు యురమున శరములు , కుదురుగాను
 గురియుచున్నాడు , గావున వేగనాడు
 సరస నావిభు , నాచెంత జేర్తురనుచు
 చాలవేడెద నో , చానలార మిమ్ము.

సీ. కస్తూరి తిరుమణి , కరిగి యుండడమేమి
 కన్నల యెరుపేమి , కంబుకంఠ
 గుబ్బల పోచేమి , కుంకు మాంకితమేమి
 గోళ్ళ గాయబేమి , కోమలాంగ

శృంగారవద్యములు

మాట తప్పిచ్చేమి , మనసు చంచలమేమి
 దోవతి నలుపేమి , తోయజాత
 యత్యంత క్రమయేమి , యధరంబు తెలుపేమి
 శిఖ వీడినది యేమి , శేషకయన
 యిట్టి లక్షణ మే వనితచే , విపుడు గలిగె
 దాని పేరేమి చెప్పరా , దాచకుండ
 చెప్పకున్నను విడువను , పిగ్గడికు
 పరమ శ్రీరంగ పురవాస , ప్రాణనాథ.

సీ. చల్లని పన్నీరు , చల్లించుకొన్నను
 అణగదే మదన , విరహాగ్నియేమో
 మంచి చందనము , పూయించు కొన్ననుగాని
 తాళదే యీ , దేహ తాపమేమో
 కలకండ పొడి , పానకంబుచేసి త్రాగినా
 తీరదే మదన , దాహంబుదేమో
 విమల వీవనంతో , విసరించుకొన్నను
 విడువదే మరుని , యీ విరహమేమో
 యెటుల నేనైతు యీ , విరహ బాధ కిపుడు
 విభుని వేగమే , రప్పించరమ్మ నాడు
 పటుతరంబైన , ప్రాయంబు పళినిపోవు
 చిన్నదానను , తలిరు పూటోబులారా.

సీ. రేపగల్ దావిల్లు , కాపురంబై యున్న
 విభుని నేమందునే , కన్యలారా :
 వచ్చినప్పుడెవాని , వలపించరేని
 నాబుద్ధి కేమందునే , పొంతులారా :
 తలవ్రాత తప్పింప , దైవంబు వళమౌనె
 యవరినేమందునే , యింతులారా :

పదతి నీచిత్తమింక , నాభాగ్యమమ్ము
యేమిసేయుదు యీ , విరహ మెటునైతు
వనిత నీవేగి మోహనా , కారునిటకు
తోడుకొని వేగ , రాగదే తోయజాషి.

సీ. సిగజారు పూలేమి , చిగురు గంధములేమి
కన్నుల యెరుపేమి , వన్నెకాడ
వలుకెంపు మోషేమి , పసుపు దుప్పటియేమి
నిదుర మబ్బేమిరా , నీటుకాడ
చెక్కిట గోరేమి , చుక్కజవాడేమి
యెదగుబ్బిపోలేమి , యెమ్మెకాడ
సొలపుల నడుపేమి , పలుకు కబ్బిబ్బేమి
విదెము పొక్కిటదేమి , వింతకాడ

పరవశంబేమి నాతోను , పంకజాక్ష
రాత్రి యేవనిత గూడితో , రమ్యముగను
వనిత దామోదరాచ్యుత , ప్రణాతకృష్ణ
రమ్యగుణధామ , కావేటి రంగధామ.

సీ. కందర్ప నీ మోవి , గాయము లేమిరా
నిజముగ జెప్పరా , నీలవర్ణ
కంజాక్ష నీమోము , కాటుక రేఫేమి
బొంకక జెప్పరా , పూర్ణచంద్ర
గంభీర నీమేన , గంధంబు బూసిన
దానిపేరేమిరా , దీనవరద
యే పద్మావతితోను వెనగి , యున్నావురా
పసుపింతయా యేమి , పద్మనాభ

కంటి కంటిర జగతి , లోకంబు కంటి
అన నవశ్యము లేదాయె , అందకాద
యెన్ని మాటలు నేర్పితో , వెన్నదొంగ
వేణుగోపాల నీమహి , వింతలాయె.

సీ. మధుర వాక్యము జూపి , మరిగితికేకాని
కరకంతుడనుచు , నే నెరుగనైతి
దయగలవాడని , నిలచి యుండితికాని
యెంగిలి ముచ్చని , యెరుగనైతి
నద్గుణుండంచు నే , చాల నమ్మితిగాని
దుర్గుణుండంచు నే , నెరుగనైతి
సరసుండవనుచు నే , సరసజేరితిగాని
ప్రీదోహుడనుచు నే , నెరుగనైతి
జార చోరుడ నీ , యింద్రజాల మహిమ
యిట్లు దెలియక నే , చాల మోసపోతి
అమ్మ నే జెల్ల మొగవారి , నమ్మరాదు
యింత పరాకేరి , నీకు గోపాలబారి.

సీ. వగలాడి వేసిన , వంపు జిక్కినవారు
యటకు రానేర్చునా , యింతులారా !
పాపంబు జేసిన , పాపాత్మురాలికి
దక్కునా ఆలవాడు , తరుణులారా !
దైవంబునకు యేమి , దయదప్పి యుంటినో
చలము సాధించెనే , శఖియలారా !
వాడైన పనియేమి , పనిత బెట్టినమందు
మాయ జేసినదింత , మగువలారా !
యింత కెడమాయ , విధివశం దేమి మాయ
మరుదు నినుటాయ , కెడ దూర శరమువేయ
వేగమున విండు రాదాయ , యేమినేయ
యేమొ తెలియంగ రాదాయె , విభవ మాయ.

సీ. విమిషంబు నొకచోట , నిలువ నేరవివాదు

నీలవేణుల యింద్ల , నిలువనేర్పే
పలుమారు నొకరితో , పలుకనేరవివాదు
పల్లవాదరులతో , పలుకనేర్పే
కలనైన నాయంటి , గడప దాటవివాదు
పొలతుల యింద్లకు , పోవనేర్పే
పాస్తుపై ననుదాసి , పవ్వళించవివాదు
దామల కొగిట , పండనేర్పే

తలచ నేటికి తొల్లింటి , దయలు దప్పె
విభుడు నానాటి కిటువంటి , విధ మెరింగె
వనిత నీవేగి శ్రీశైల , వాసుడైన
మల్లికార్జుని దేగదే , మధురవాణి.

సీ. విరహతాపబాయె , విభు దీటు రాదాయె

విరహాగ్నికిని తాళ , ఇందువదన
వెన్నెల తొలూయె , విరిసరుల్ వెగటాయె
విద్దుల లేదాయె , ముద్దుగుమ్మ
హర్షంబులేదాయె , నాడికల్ విడుపాయె
విద్దుర కెడమాయె , నీలవేణి
సవతి పెట్టిన మందు , తలకెక్కి యెప్పుడై
జేరి నాయంటి , నిలువదాయె

పగలు రేయును , దానింటి పండనాయె
నెలత నాపొందు , మదిలోన నెన్నదాయె
వనిత నీవేగి , మోహనాకారునిటకు
తోడుకొని వేగరాగదే , తోయజాషి.

సీ. కస్తూరినాకేల , కాంతాలలామరో

చెలికాడు కోపంబు , చేసినాదొ

గంధమేటికినాకు , కాంతాలలామరో

నేడు యెవ్వతె పొందు , గూడినాదొ

విదెము నాకేటికి , విద్యమాదరి నేడు

అతడు నామీద , యలగినాదొ

సొమ్మేల విరులేల , సొగవేల యీవేళ

వెలదిరొ యీవేళ , విభుడురాదొ

అతడు రాకున్న నేనెట్లు , నోర్చియుండు

అలుగతప్పేమి తేస్తినో , అడుగరమ్మ

రామ నీవేగి మోహనా , కారునిటకు

తోడుకొని వేగ రాగదే , తోయజాక్షి.

సీ. మోహనాకార నీమోము , జూచితెచాలు

సొగనైన చంద్రుని , జూడనేల

మదనావతార నీ పెదవి , యాచితెచాలు

ఖండకర్కర , పానకంబులేల

శృంగారమూర్తి విన , చేపట్టితెజాలు

యరుదైన తామర , లంఘనేల

కందర్పజనక విన కౌగి , లించితెజాలు

మన్మథ కేళిలో , మరుగనేల

కరుణగలిగియు నాతోడ , గలసినిపు

మెలగినదిచాలు యిక విన్ను , మరచియుండ

ప్రాణనాయక కాయజా , శరములకును

బాధపడజాల ప్రాణ , ముల్ విడుతునిపుడు.

సీ. భామలో నేనొంటి , పాస్తుపై పవళించి
 నిదురబోవుచునున్న , నిన్న రేయి
 కలలోన చెలికాదు , కౌగిటలోజేరి
 కమ్మనిల్తుని , కేళిగలనె నమ్మ
 మరికొంత తడవుకు , మగువ నేమేల్కొన్న
 యెదుట లేదాయెనే , యెమ్మెకాదు
 యెంత పాపపునిద్ర , యింతి యీ వేళనే
 నెక్కడ కలగంటి , నేమిసేతు
 మమత బుట్టించె , మన్మథ మాయగాక
 చెలువుడిందేంవచ్చునే , జలజగంది
 చెలియ నీవేగి , మోహనాకారునిటకు
 తోడుకొని వేగరాగదే , తోయజాషి.

సీ. తొయ్యలి ప్రాణేకు , తోడ్కొనివచ్చితె
 రాగిడినీకిత్తు , రాజవదన
 ఫాలాక్షిడివుడు , నా ప్రక్కకువచ్చితె
 బిన్నవరందిత్తు , పద్మనయన
 పతినాడు తెమ్మొని , పంటితో నొక్కితె
 సందియబొందిత్తు , హంసయన
 గుబ్బపాలిండ్లపై , గోరులుంచితెచాలు
 బంగారు గుండ్లిత్తు , పడతి నీకు
 నాడు మరుకేళిలోనమ్మ , పోడిమరల
 గూడితే నీకు మణిధన , కోల్లనిత్తు
 వనిత నీవేగి మోహనా , కారునిటకు
 తోడుకొని వేగరాగదే , తోయజాషి.

సీ చలువ చప్పరములో , సరసు దొక్కొకవేళ
 చదరంగ మాడించు , చందముగను
 లింగారు మేడపై , ప్రాణేశు దొకవేళ
 పగడకాలాడించు , ప్రౌఢిమిగను
 చిత్తరుచవికుతో , చిత్తేశు దొకవేళ
 చిత్రముగ నాడించు , జూడగాను
 సంతోషకరమైన , శయ్యగృహంబున
 శయ్యాట లాడించు , నెయ్యముగను
 యెన్ని విధముల , తానేలుచున్న విభుడు
 రమణులను గూడి , సరసకు రవ్వజేసె
 భామ వీవేగి , మోహనాకారునిటకు
 తోడుకొని వేగరాగదే , తోయజాషి.

సీ. చెలికానిగూర్చి , నాజీవంబు నిలపవే
 పుణ్యంబుగాదచే , పువ్వుబోటి
 నాతి నాప్రియునితో , నాచునని చెప్పవే
 తాగేల జేసెదే , జంజగంధి
 వలపు పుట్టించవే , వరుని రప్పించవే
 చలము సాదించకే , నన్నుతాంగి
 మదితాప మణచవే , మగని రప్పించవే
 మనవ్యాంకించవే , మందయాన
 విరహమగ్గలమాయెనే , విద్యమోషి
 జీవితేశుని ననుగూర్చు , చిగురుబోటి
 పగలు రేయును విరహ , మేర్పరుపరాదు
 రాజగోపాలు రాదాయె , నేమివేతు.

సీ. ప్రాజ్ఞేకు కౌగిట , పవళించినట్లుగా
 కాంతరో నే , కలగంటినమ్మ
 అలుక దీర్చుచు , చెక్కిరిరిమి ముద్దిడి మ్రొక్కి
 కడువేదెనని , కలగంటినమ్మ
 గల్పిగుల్పలగుమ్మ , గాఢా రతులనుగూడి
 తలరింటెనని , కలగంటినమ్మ
 కమ్మవాతెరపంట , కపిదీర నొక్కగా
 నరిగితి నని , కలగంటినమ్మ
 ఎన్న డిటువంటి కలలు , నే నెరుగనమ్మ
 యెచట నున్నాడో రాదాయె , నేమి నేతు
 చెలియ నీవేగి మోహనా , కారునిటకు
 తోడుకొని వేగరాగదే , తోయజాషి.

సీ. ఏలాగు తాకుదు యీ , విరహబాధకు
 అలనాడు నను మరచి , పోయెనేమొ
 యేనానవతి వాని , కేమందు బెట్టెనో
 యేమి నేయుదునమ్మ , వానికిపుడు
 వానితో కూడిన చెలి , యొక్కనాడైన
 వదలదు వానిని , వసుధయందు
 అట్టి సరసునిబాసి యీ విరహ , సమయమం
 దెట్లోర్పియుండు , యీ ప్రాయమండు
 ఇందువదసుడు యెందైన , నున్నయడల
 వందనముతేసి వేగ , నా విభుని యిటకు
 పొందుగావచ్చి ముఖ , మైన చూపి మరల
 పొమ్మనచు చెప్పి రారె , యో పొలతులారా.

సీ. అతివరో నానాడు , దలగిన నేరంబు
 వినవమ్మ చెయిలారా , పీనులరిర
 హంస తల్పమునందు , అతడు నేనును
 నల్లాపముననున్న , సమయమునను

ముత్యాలు చెక్కిన ముక్కు , మంగరపైవి
 మోహంబు ననయేను , మోహనాంగి
 కొని తెమ్మటవి నేను , కోర్కెతో నడిగిన
 అది మొదల్ కోపించి , నమ్మజెల్ల
 ముక్కు ముత్యంబు లడిగిన , నేరంబు మోపి
 అతడు మూఱ్ఱెట్టు గావచ్చె , రమణి వినవె
 అతివ వీవేగి త్యాగేకు , నలుకనేర్చి
 వేగ తోడుక రారమ్మ వెలదులారా.

పీ. సఖియరో నావతి , సంశయంబునుమాని
 రాదేమిసేతునే , రాజవదన
 చెలియరో యీవేళ , చెలికాని తెచ్చితే
 ఛానరో నావన్ని , సరములిత్తు
 వగకాని యీవేళ , వదలక తెచ్చితే
 కలికిరో పౌజారి , కమ్మలిత్తు
 మొగమిచ్చి నాతోను , ముచ్చటాడించితే
 ముత్యాల సరములు , ముదితయిత్తు
 నెన్ని సొమ్ములనైన , నే విత్తునీకు
 నాపతిని జూపివంతనే , నయముమీర
 విరహవేదన దీరునే , విద్యమోష్టి
 రాజగోపాలు రాదాయె , యేమిసేతు.

పీ. ఏల పుట్టించెనో , ఆపాపదైవంబు
 ఆడదానిగనన్ను , అవనియందు
 పుట్టిన విష్ణుమా , పురుషునితో నేను
 భోగించునట్లుగా , యుండవలెను
 ఉన్న కాంతునితోడ , యెన్నెన్నోవిధముల
 సరసమాడుచు , క్రీడ సల్పవలెను
 అరీతిగానున్న అంద , గా దిపుడు వా
 దేయింబ నున్నాడో , యేమిసేతు

నాని యెడబాసియుండ , నావల్ల తరమ
జాను దిచ్చుట రానున్న , చానలార
ప్రాణమేరి , రత్నాల భరణమేరి
నా మనోహరుని , రప్పించరమ్మ నేడు.

సీ. ముదమున సామికి , మ్రొక్కితినితెల్పి
శీఘ్రమున , నా యిల్లు జేరుమనవె
ఇందు వసించుట , కిచ్చలేకుండెనా
ఈ రేయి రతిసుఖ , మియ్యమనవె
రతిసుఖంబిడుట , కా రమణుడు వెరచెనా
ఇంపుగా నను , కౌగలింపుమనవె
ఇంతమాత్రంబునను , భయమందెనేని
మోమునైనను చూపి , హిమ్మనవె నేడు
రామ నీవేగి మోహనా , కారునిటకు
తోడుకొని వేగ రాగదే , తోయజాషి.

సీ. అడవిలో నొక వృక్షమై , పుట్టగవచ్చు
పుడమిని యాడుదై , పుట్టరాడు
కడు పెద్ద చట్రాతిగా , పుట్టవచ్చునుగాని
పుడమిని యాడుదై , పుట్టరాడు
పక్షిలై మృగములై , పరగ పుట్టగవచ్చు
పుడమిని యాడుదై , పుట్టరాడు
పక్షిలై పలుమారు , బొదిలి పుట్టగవచ్చు
పుడమిని యాడుదై , పుట్టరాడు
అడవిన్మంబు సకలాప , దారయంబు
పురుషులను గూడియుండని , పుట్టుకేరి
కలికి నీవేగి మోహనా , కారునిటకు
తోడుకొని వేగరాగదే , తోయజాషి.

సీ. తిలకంబు తిన్నగా . దిద్దనేరనివాడు
 జగ్గుగా సొగసులు . నలువనేర్చె
 వతివల యెదుట . మాట్లాడనేరనివాడు
 ఎడబాటునను . జకు లాడనేర్చె
 స్నేహిద్దు కోపించ . యెంచనేరనివాడు
 మిన్నక నలుకరి . మెలగనేర్చె
 రిరి నొంటిగ . పవ్వళించ నేరనివాడు
 తెగువతో రేలొంటి . యరుగనేర్చె
 నవలె నేర్చెనో . నే జెల్ల నేమిసేతు
 మందు తలకెక్కి . యరి నాతి మరికినాడు
 యతివ నీవేగి . త్యాగేకు నలుకదీర్చి
 వేగ తోడుక . రావమ్మ వెలది నీవు.

సీ. పజితి నవ్వినయంత . పద్యము ల్వికసించె
 కాంత మాట్లాడగా . గాలిపనరె
 వెలది తొడిగినయంత . వెంటనే యురిమెను
 జరికమాడినయంత . తొలకరించె
 మగువ పావడగట్ట . మధ్యాహ్నమాయెను
 కలికి తిలకము . దీర్చ కళలుబుద్ధై
 బోటి పువ్వుల దురుమ . బ్రౌద్దు చల్లగవ్రాలె
 పొలితి కాటుకదీర్చ . బ్రౌద్దు గ్రుంకె
 రవిక తొడగిన యంతలో . రాజు వెడలె
 కోక గట్టిన యంతలో . కోడిగూసె
 భాను విదెము పేయగ . చందమామ యేగె
 తడుటి గంధంబు బూయంగ . తెల్లవారె.

ఒకవేళ చెలికాడు , కుకవాణి రమ్మని
 చేనైగ కనునైగ , చేసునమ్మ
 ఒకవేళ నా విభు , దొన్నైన పలుకుల
 మాటాడుమని , బ్రతిమాలనమ్మ
 ఒకవేళ నాపతియొద్ద , బండవేయని
 వేమారు నను , గారవించునమ్మ
 ఒకవేళ నా ప్రేయి , మొనరగా మరుకే
 గూడవేయని నన్ను , వేడునమ్మ

చిన్ననాడెల్ల నీలాగు , వన్నెకాడు
 తెరిలి బలుకుచు వెనువెంట , దిరిగెనమ్మ
 యెవట నున్నాడో రాదాయె , నేమివేకు
 రాజగోపాలు దేగదె , రాజవదన.

సీ. వారకాంతలగూడి , వచ్చేటి ప్రభువుల
 వైనంబు జెప్పెద , వరుసగాను
 సరిగె పాగలుజుట్టి , చొక్కాయలును దొడగ
 సరిగె దోవతిగట్టి , సొంపుమీర
 స్నేహితులతోగూడి , సాహసంబునవచ్చి
 అత్తరు వాసనల్ , చిత్తమంర
 నెలకు పదిమాడ , నీ కిచ్చెద నటంచు
 నిజముగా మాట్లాడి , నేర్పుకోడ

అనుచు యీ రీతి మెప్పించు , రమ్మచెల్ల
 ఆళ అర్పెలలు మోహంబు , మూడు నెలలు
 అయిన పిమ్మట అన్నంబు , వెగటు పరచి
 జీత మెగవేసి పోదురే , సిగ్గులేక.

- సీ. తొలినాటి మోహంబు , తోవదో మరునాడు
 వేరేగుణంబేల , వెలయునమ్మ
 వారి వారక్కరల్ , తీరినందాకనే
 ఎన్నెన్నో బాసలో , యిత్తురమ్మ
 అవెన్న శమవసుల్ , అన్ని దీరినపైన
 చుంకదనంబుగా , జూతురమ్మ
 వానికి దాటిన దాకనే , మోహంబు
 యటువెనుక , చింతయే నా స్థియమ్మ
 యిట్టి మొగవారి , గుణములు యెన్నవకమె
 మనసు నొకమాట , వాక్కున నొక్కరీతి
 గడవ తగువారు , మొగవారు పుడమియందు
 నతుల బ్రతుకేటి , బ్రతుకమ్మ సరసిజాషి.
- సీ. కురులు నున్నగడువ్వి , కురుచగా జడవేసి
 గేదంగి రేకుల , గట్టునమ్మ
 తొడపై గూర్చుండ , తోరంబు కస్తూరి
 తిలకంబు చక్కగా , దిద్దునమ్మ
 కుచ కుంభములపైవి , కొంగును దొంగించి
 నెలవంక చంద్రుని , విలుపునమ్మ
 తాళరా విమిషంబు , తరి తీపు లేదంటె
 కోకముడి వదలింప , బోవునమ్మ
 నట్టి ప్రాజేకు చిత్తంబు , నలుకబూని
 నాడుదేరీతి నున్నాదో , నన్ను బాసి
 చంద్రగిరివాస భువన , రంజన విలాస
 క్రూర దానవ , గజసింహ నారసింహ.
- సీ. చిన్నవాడవు నీవు , చిన్నదానను నేను
 మనసేల లేదురా , మదన జనక
 మనమిద్దరమెగాని , మగువలెవ్వరులేరు
 కరుగదా చిత్తంబు , కమలనయన

వడ్డికి మారురా వనర , నీ మోహంబు
కన్నెత్తిచూడరా , నన్నుతాంగ
పరకాంత యని నన్ను , పాటింపవచ్చునా
యిల్లాలు నేనుగా , ఇందుహాస
తెంపునను నీవు కెమ్మోవి , తేనెలిచ్చి
ముద్దుబెట్టర యిప్పుడు , మోహనాంగ
సరస వేంకటగిరి విహార , చతురహాస
విమ్మ గుణగణ వినర , ప్రద్యుమ్నబారి.

సీ. నను విడనాడేది , న్యాయమా నావల్లి
నేరమేమెంచితి , నీటుకాడ
నీవు దైవమటంచు , విన్ను నమ్మితిగాని
యితరమేమెరుగను , యెమ్మెకాడ
విడనాడి నన్నింత , వెదనొంద జేసేది
పంతమా యిది నీకు , ప్రాణనాథ
యింటిలోపల రాకయుంచె , నా ప్రాణముల్
జిక్కియుం తడవు , నిపుడు జీవితేశ
యనుచు నా ప్రాణవిభునితో , ననువుగాను
కూడి పడకటింటిలో , పండుకొందునమ్మ
వనిత నీవేగి మోహనా , కారునిటకు
తోడుకొని రాగదే , తోయజాక్షి.

సీ. తలముట్టి యెన్ని , బాసలు జేసినగాని
యమ్మమ్మ పురుషుల , నమ్మరాదు
నెయగార వగలచే , నిలబెట్టుదురుగాని
యమ్మమ్మ పురుషుల , నమ్మరాదు
వట్టి దురాశం బెట్టి , పోదురుగాని
యమ్మమ్మ పురుషుల , నమ్మరాదు
వలపించి సతులను , వశము జేతురుగాని
అమ్మమ్మ పురుషుల , నమ్మంగరాదు

మాతన ప్రేయఁగువారి , రీతులెల్ల
బుద్బుదంబులు వినిపింప , బూటకములు
రామ వీనేగి మోహనా , కారునిటకు
తోడుకొని వేగ రాగదే , తోయజాక్షి.

సీ. భానువారమునాడు , పతిగూడ నతులకు
భానుండు నిరులిచ్చు , భానురాంగి
ఇందువారమునాడు , యింపుతో గూడిన
ఇంద్రుడిచ్చును , వాని మందిరంబు
భానువారమునాడు , ప్రాజేకు గూడిన
బహురోగ వర్జితా , మౌనుదాన
సౌమ్యవారమునాడు , సౌంపుతో గూడిన
సోముండు మన్నించు , సుందరాంగి
గురుని రమింతు రెప్పుడు , గురుని వార
మందు భృగువార మందున , పొలుపు మీర
మమత హెచ్చును , మందవారమునాడు
మరుని కేళికి రప్పించు , మగువ నీవు.

సీ. యేమె వో రత్నాంగి , యేమి బల్కితి నీవు
లేటగా జెప్పితివి , తెలివితేక
యేడు దినములయందు , యేగడియ లేకుండ
యెందుకు వచ్చేది , యమ్మెలాడి
చాతుర్యమంతయు , సౌగంధుగా పల్కితివి
యిది గట్టితనమదే , భామ వీకు
యేడుదినములయందు , యేజాము లేకుండ
చక్కగా బల్కితివి , సౌగంధుగాను
దినము వారము లేకుండ , దిట్టముగను
గడియ నిమిషంబు నాత్తె , తెలియరాదు
నన్ను రమ్మని జెప్పితి , వేది వేళ
శీఘ్రముగ జెప్పి పంపవే , సుందరాంగి.

సీ. దాని మోహములోన , దగిలి యుండెడివాడు

రానెట్లు నేర్చునే , రమణులారా :

ఎంచరా దురదృష్ట , మిట్లుండగా నాకు

వాడేల దక్కునో , వనితలారా :

బ్రహ్మకే నెపుడైన , పగజేసి యుంటినో

బాధించె గాబోలు , సఖియలారా :

విభుని దూరగనేల , వెలది బెట్టిన మందు

తలకెక్కిగాబోలు , తరుణులారా :

రాదు నామీద , రేగియున్నాడు నాకు

దలిగి యున్నాడు కాన , మీ రచటి కరిగి

నాడు వెతరెల్ల నెరికించి , నాడు మతిని

రంజిలగ జేసికొనిరారె , రమణులారా :

సీ. యేమిరా వైద్యుడా , యిచ్చి పోయిన మాత్ర

యేదేడు సారిగ , బేదులాయె

తైలంబు నొక్కసారి , తలనిండ రుద్దరా

తీవులు పుట్టెరా , తిండిపోత

చూర్ణంబు నొకసారి , సూక్ష్మంబుగా తిన

జీర్ణాదచేత నే , నోర్వనైతి

కలికంబు నొకసారి , కంటికి వేయగా

కన్ను గుడ్డాయరా , గట్టి వైద్య

వైద్యుడొచ్చిన మాత్రాన , వణకుమిట్టె

నంచి విప్పిన మాత్రాన , చలువగమ్మె

మందుయిచ్చిన మాత్రాన , మాట లణిగె

వోరి నీచేతి మాత్ర , వైకుంఠ యాత్ర.

పి. విషము త్రాడినైన , విడుతును ప్రాణంబు
 వెలదిరో గడియ , జీవింపజాల
 మొగలిరేకునుదెచ్చి , మొననూరి సానపై
 హెచ్చుగా రొమ్మున , గ్రుచ్చుకొందు
 పండువెన్నెల చిచ్చు , పై గప్పకొని నాడు
 సాహసంబున వేగ , చచ్చుదాన
 వెలది నా కంఠంబు వేటి , తోడను జుట్టి
 యురిబోసుకొని , మృతి నొందుదాన
 ఆకట యింతని వర్జింప , నలవిగాదు
 విరహవేదన తెలులోర్తు , వెలది వినవె
 చలువ పన్నీటి కుండలో , సాహసింది
 దుమికి ప్రాణంబు విడుతునే , తోయజాషి.

పి. హెచ్చెనే మదనుండు , వచ్చెనే బాణంబు
 గ్రుచ్చెనే రొమ్మున , మచ్చెకంటి
 విందెనే భ్రమరములు , పందెనే పయ్యదలు
 దండ లేదయ్యె , వేదండ యీన
 కాసెనే వెన్నెల , ల్లాసెనే కోవెల
 రోసెనే గోర్కెలు , వాసురాంగి
 కదలెనే మోహంబు , మెదిలెనే విరహంబు
 వదలెనే దైర్యంబు , మది కరింగె
 మదపకులతోడ మాటాడ మనసురాదు
 పల రసాన్నంబు మీదను , త్రాంతిలేదు
 ప్రాణనాదుని రూపంబు , భావమునను

తెలుగు విశ్వవిద్యాలయము తరవేమి , తరళ నయన.
 గ్రంథాలయము పంపాక్షము.

